



Datum
2021-10-18
Vår referens
Märta Lunnér
Utvecklingssekreterare
marta.lunner@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Ansökan om verksamhetsstöd 2021 - Romska Kulturcentret i Malmö KN-2020-2186

Sammanfattning

Kulturnämnden beslutade 2021-01-29 att bordlägga ansökan om verksamhetsstöd från den ideella föreningen Romska Kulturcentret i Malmö (RKC) avseende verksamhetsåret 2021. Föreningens situation har nu förändrats, och det finns förutsättningar att ta upp ansökan för beslut. Förslaget är att bevilja ett stöd om 150 000 kr för att möjliggöra verksamhet och omställning under slutet av innevarande år.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden beviljar verksamhetsstöd om 150 000 kr till Romska Kulturcentret i Malmö för verksamhet och omställning under den resterande delen av verksamhetsåret 2021.

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2021-09-27
Kulturnämndens Ordförandeberedning 2021-10-05
Kulturnämndens arbetsutskott 2021-10-14
Kulturnämnden 2021-10-26

Beslutet skickas till

Romska kulturcentret i Malmö

Ärendet

Kulturnämnden beslutade 2021-01-29 att bordlägga ansökan om verksamhetsstöd från Romska Kulturcentret i Malmö (RKC) avseende verksamhetsåret 2021, för senare beslut. Ett anslag motsvarande 2020 års verksamhetsstöd, 462 000 kr, har reserverats i 2021 års kulturstödsbudget (KN-2020-5135).

Bakgrunden är att det i slutet av 2020 kom till kulturförvaltningens kännedom att polismyndigheten inlett förundersökningar med beröring med föreningens verksamhet och

företrädare. Kulturnämndens beslut fattades med hänvisning till Regler och riktlinjer för Malmö stads stöd till idéburen sektor, som innebär att bidrag kan hållas inne, stoppas eller återkrävas om Malmö stad har kännedom om att en annan myndighet utreder om verksamheten följer lagar och föreskrifter.

Polisens utredningar har fortsatt under första halvåret 2020. En förundersökning avseende grovt bedrägeri i relation till bidragsgivningen lades ner 2021-07-02, eftersom brott inte kunde styrkas. Därmed är de rättsliga åtgärderna avslutade och det finns förutsättningar att ta upp den bordlagda ansökan till beslut.

Det bör framhållas att ingen person är åtalad eller dömd för något brott. Kulturförvaltningen kan i övrigt inte göra någon bedömning i sak av de åtgärder som vidtagits av polis och åklagare.

Kulturförvaltningen har under processen haft löpande kontakt med övriga bidragsgivare, för att få kompletterande information och synpunkter kring verksamheten.

Historik och tidigare stöd till Romska Kulturcentret i Malmö

Ursprunget till RKC är den lokala föreningen Internationell Musikförening, som startades på 1990-talet. Föreningen fick kulturstöd i viss omfattning. Kring 2004 bildades den ideella föreningen RKC som en paraplyorganisation bestående av fyra medlemsföreningar - Internationell Musikförening, Kale Jaka, Romska kvinnoföreningen samt riksorganisationen Romska Ungdomsförbundet. RKC har beskrivit det som ett kooperativt samarbete där olika uppdrag fördelats mellan föreningarna.

RKC:s mål med verksamheten är att synliggöra romsk kultur, öka samhällets kunskap om romsk historia samt möjliggöra utövandet samt bevarandet av romsk kultur för barn, ungdomar, vuxna samt föreningar. Verksamheten omfattar romsk kultur generellt, utan angiven inriktning mot någon specifik romsk grupp eller konstform. RKC beskriver sig själva som Sveriges enda romska kulturinstitution, med en ledande position inom området.

Verksamheten har bland annat omfattat information, pedagogiska aktiviteter och kulturarrangemang i olika former. Återkommande offentliga aktiviteter i Malmö har främst varit högtidlighållande av minnesdagen för befrielsen från Auschwitz-Birkenau 27 januari, kvinnodagen 8 mars, den Internationella romska dagen den 8 april samt en årlig romsk kulturvecka. Ett flertal artister och andra programinslag har återkommit år från år. Utöver verksamheten i Malmö har RKC bland annat arbetat med nationella vandringsutställningar och med övergripande frågor kring den romska nationella minoriteten.

RKC har fått återkommande stöd via kulturnämnden under lång tid. Från 2006 gavs ett stöd med särskild finansiering från kommunstyrelsen, vilket 2011 övergick till ett ordinarie årligt verksamhetsstöd. Föreningen har lämnat ansökningar och redovisningar för sin verksamhet och ekonomi enligt gängse rutiner för kulturstöd. Verksamheten var föremål för en fördjupad revisorsgranskning från kulturförvaltningen 2011-2012 och inget problematiskt framkom då. Föreningen har också fått statliga och regionala stöd av olika slag.

Kulturnämndens stöd har avsett lokal verksamhet riktad till målgrupper i Malmö och har beviljats utifrån RKC:s kompetens inom området romsk kultur. Enligt bestämmelserna för

kulturstöd ska särskild hänsyn tas till verksamhet som främjar de nationella minoriteternas språk och kultur. RKC har genomfört en lång rad projekt och aktiviteter och har samverkat med många offentliga och andra parter, både lokalt och nationellt.

RKC har bedrivit verksamheten i lokaler i föreningarnas hus på Ystadvägen samt på andra platser i Malmö, exempelvis skolor och bibliotek. Internationell Musikförening har hyrt lokalen av fritidsförvaltningen, med viss subventionering, och RKC har haft ett hyresavtal i andra hand. Lokalen har bland annat inrymt en samling romsk litteratur, utställningar, en musikstudio och plats för kurser, möten och besök från skolklasser.

Verksamhetsstödet från Malmö kulturnämnd till RKC uppgick 2020 till 462 000 SEK. Motsvarande stöd från Statens kulturråd var 1 MSEK och från Region Skåne 250 000 SEK. Nämnden för hemslöjdsfrågor gav 2020 verksamhets- och projektbidrag om totalt 700 tkr. RKC:s omsättning 2020 var ca 3,5 mkr, huvudsakligen bidragsintäkter. Personalen uppgick samma år totalt till ca 5 tjänster.

Föreningen RKC är inte representerade i Malmö stads råd för den nationella minoriteten romer.

Utveckling och nuläge 2021

Till följd av de rättsliga åtgärderna har inga kommunala, regionala och statliga bidrag utbetalats till RKC under våren och sommaren. Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor har även stoppat utbetalningen av bidrag till Romska Ungdomsförbundet.

Enligt uppgifter från RKC avvecklade föreningen kring årsskiftet 2020/2021 all anställd personal och föreningslokalen sades upp för avflyttning till 2021-09-30. Vissa förändringar skedde i styrelsen. Någon utåtriktad verksamhet i Malmö har hittills inte bedrivits under 2021. Föreningens hemsida förefaller inte vara uppdaterad sedan slutet av 2020.

Vid årsmötet 2021-05-12 valdes en delvis ny styrelse och beslut fattades om förändringar av föreningens stadgar och verksamhet. Föreningen ska baseras på medlemskap av enskilda personer och organisationer, utan utpekade medlemsorganisationer. Nuvarande medlemskår uppges bestå av styrelsen. Vidare söker RKC en ny och mera tillgänglig lokal och delar av verksamheten ska permanent övergå i digital form.

Under våren har kulturförvaltningen begärt och fått viss kompletterande information från RKC. Föreningen inlämnade i maj 2021 redovisning för 2020, en preliminär planering för 2021 samt en ansökan om verksamhetsstöd för 2022. På eget initiativ har RKC återbetalat 47 tkr av utbetalat verksamhetsstöd för 2020, med hänvisning till att föreningen redovisat ett överskott och att den framtida situationen är osäker.

Kulturförvaltningen har förtydligat kraven på underlag i samband med ansökan och redovisning av olika former av kulturstöd, bland annat med hänsyn till Malmö stads övergripande regler och riktlinjer. RKC:s årsredovisningar har tidigare inte varit fullständiga. Efter påminnelse har RKC kompletterat den ekonomiska redovisningen för 2020.

Kulturförvaltningen har träffat RKC:s ordförande och kassör vid ett möte 2021-09-13 och RKC har i samband med det inlämnat en uppdaterad plan och budget för 2021. RKC har

hyreskostnader för den gamla lokalen fram till september. De har inlett sökandet efter nya lokaler och har 2021 budgeterat för flyttkostnader och hyra för en eventuell ny lokal. Vidare planeras under hösten 2021 en större satsning på digitalisering av utställningar, föreläsningar, kurser, konserter och berättelser, som ska vara tillgängliga nationellt. Om möjligt ska verksamheten med studielådor i skolor återupptas Några lokala publika arrangemang planeras inte under 2021. Bemanningen under årets sista månader beräknas till två tjänster samt inköpta tjänster. Denna plan förutsätter att RKC för 2021 får kommunalt, regionalt och statligt verksamhetsstöd på samma nivå som 2020.

Region Skåne har genom tidigare beslut beviljat RKC ett verksamhetsbidrag för 2021 om 250 tkr. Utbetalningen stoppades under första halvåret men i augusti beslutade Region Skåne att utbetala hela bidraget. Nämnden för hemslöjdsfrågor har enligt uppgift från RKC beslutat att utbetala ett stöd om 100 tkr avseende sista kvartalet 2021. Kulturrådet har, liksom Malmö kulturnämnd, bordlagt ansökan för 2021. Kulturrådet har ännu inte fattat beslut och har under hösten 2021 inlett en granskning av RKC med hjälp av en extern konsult.

Enligt RKC:s ansökan för 2022 till kulturnämnden planeras en återgång till en bredare verksamhet både lokalt och nationellt och en bemanning med 3 tjänster. Ansökt belopp för 2022 är 485 tkr.

Bedömning och förslag

RKC har inte bedrivit någon utåtriktad verksamhet under de tre första kvartalen 2021 och planerar inte några lokala arrangemang i Malmö under resten av året. Detta beror inte enbart på corona-pandemin, utan även i hög grad på den organisatoriska och ekonomiska situationen. Ordföranden bekräftar att förtroendet för verksamheten har påverkats.

Under processen har det framkommit svagheter i föreningens organisation och administration, bland annat styrelsebeslut i strid med stadgarna. RKC har inte haft någon anställd verksamhetsledare, även om det utåt sett har framstått så. En person har haft förtroendeuppdrag i föreningen samtidigt som en polisutredning mot denne fortfarande pågick (gäller en period maj-juli 2021).

De statliga bidragen till RKC har varit större än de kommunala och regionala stöden, och RKC har efterhand blivit mera inriktade mot nationell verksamhet. Den största bidragsgivaren, Statens kulturråd, har ännu inte fattat beslut om eventuellt stöd för 2021, vilket bidrar till en betydande osäkerhet i planeringen.

Verksamhetsstödet avser, enligt kulturnämndens bestämmelser, kulturverksamheter med väl fungerande organisation och en stabil ekonomi. Förvaltningen bedömer sammantaget att RKC har uppvisat organisatoriska brister, bland annat en oklar roll- och ansvarsfördelning mellan medlemmar, styrelse och anställda och en bristande förmåga att hantera den situation som uppstod i slutet av 2020. Verksamhetens framtida samlade finansiering får bedömas som osäker.

Med hänvisning till att de nationella minoriteternas kultur är ett prioriterat område och att verksamheten under lång tid byggt upp en kompetens kring romsk kultur föreslår kulturförvaltningen att ett begränsat verksamhetsstöd beviljas för återstoden av 2021. Syftet är främst att möjliggöra för RKC att göra en omställning av organisation och verksamhet samt att

avveckla de tidigare lokalerna. Ett belopp om 150 tkr föreslås.

Eftersom förutsättningarna för RKC:s verksamhet har förändrats bör en förnyad prövning göras i handläggningen av ansökan om stöd för 2022.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]